

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/234/2021
Identifikačné číslo spisu: 6117243194
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6117243194.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951 právne zastúpenej SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovanej: RNDr. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, P., právne zastúpenej STEHURA & partners, v.o.s., advokátskou kanceláriou so sídlom Fraňa Kráľa 2080, Čadca, pracovisko: Dolný val 574/7, Žilina, IČO: 47 246 863, o zaplatenie 1.391,95 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6Csp/50/2018, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 25. februára 2021, č.k. 9CoCsp/4/2021-238, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a proti žalobcovi úplnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 02. októbra 2020 č.k. 6Csp/50/2018-192 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala proti žalovanej zaplatenia sumy 1.391,95 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 1.391,95 Eur od 29. júla 2017 do zaplatenia titulom nezaplatenia zostatku pohľadávky zo Zmluvy o úvere v dôsledku predčasnej/mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 28.07.2017. Medzi žalobcom (do 31.7.2017 J. J., a.s.) a žalovanou bola dňa 21. augusta 2012 uzavretá Zmluva o spotrebnom úvere č. XXX XXX (ďalej len „zmluva o spotrebnom úvere“), predmetom ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 5.000,- EUR na bežnom účte č. XXXXXXXXXXXX/XXXX s dohodnutou fixovanou úrokovou sadzbou vo výške 12,59 % p.a. Splatnosť úveru bola do 20. augusta 2017, a to 60 pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 112,72 EUR započítaním pohľadávky z bežného účtu žalovanej vždy k 20. dňu príslušného kalendárneho mesiaca.

2. Súd prvej inštancie zistil, že predmetná zmluva o spotrebnom úvere neobsahuje obligatórny, zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len

ako „zákon č. 129/2010 Z.z.“) požadovaný údaj, a to celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ako aj uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j) predmetného zákona. Zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy sankcionoval absenciu uvedenia predpokladov použitých na výpočet RPMN, ako aj absenciu celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou takého úveru. Keďže žalovaná za účelom splácania úveru poskytnutého žalobcom v zmysle zmluvy o úvere splatila ku dňu vyhlásenia rozsudku v súhrne sumu vo výške vyššej ako 5.000,- EUR, je zrejmé, že istina úveru poskytnutá žalovanej bola splatená. Súd prvej inštancie skonštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, preto žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplata sumy prevyšujúcej už zaplatenú istinu úveru spolu s úrokom z omeškania z uplatňovanej sumy zamietol. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 25. februára 2021 č.k. 9CoCsp/4/2021-238 odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. V odôvodnení uviedol, že pokiaľ išlo o vyhodnotenie vzťahu medzi stranami, súd prvej inštancie správne poukázal na to, že predmetný vzťah, založený zmluvou o úvere, je vzťah spotrebiteľský. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Pri údají o RPMN zákon vyžaduje uvedenie všetkých predpokladov na jeho výpočet, teda nestačí uviesť len jeho výšku v %. Uvedené vyplýva aj z čl. 10 ods. 2 písm. g) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 (ďalej len „smernica“). Odvolací súd bol názoru, že údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť nemožno stotožňovať. Predmetná zmluva o úvere neobsahovala údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (v zmluve suma 6.945,20 EUR označená ako celkové náklady) a neobsahovala ani údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa (predpoklad potrebný pre výpočet RPMN), keďže podľa tvrdenia žalobkyne v odvolaní suma 6.945,20 EUR predstavovala celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala z § 421 písm. b) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

5. Dovolateľka uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá doposiaľ nebola vyriešená v praxi dovolacieho súdu, a to či „sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, avšak táto je označená ako celkové náklady dlžníka spojené s úverom a zároveň ak sú v tejto zmluve uvedené všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, avšak tieto predpoklady nie sú v texte zmluvy spoločne označené ako všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov.“ Dovolateľka v tejto súvislosti poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR (ďalej len „najvyšší súd“) alebo „dovolací súd“) sp.zn. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24. februára 2021, ktorý sa s uvedenou otázkou vysporiadal, a v ktorom konaní bol posudzovaný rovnaký typ úverovej zmluvy.

6. Dovolateľka navrhla aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil a napadnutej žalobe v celom rozsahu vyhovel a súčasne, aby priznal dovolateľke nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, odvolacím súdom ako aj dovolacím súdom. Tvrdila, že v zmluve o úvere uviedla všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, a to základné parametre úveru v čl. 2 zmluvy o úvere, poplatky vymedzené v prílohe č. 1 zmluvy o úvere, amortizačnú tabuľku v prílohe č. 2 zmluvy o úvere, pričom všetky tieto údaje boli opakovane uvedené vo formulári Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Celkové náklady žalovanej spojené s úverom vo výške 6.945,20 EUR

predstavujú celkovú čiastku, ktorú mala zaplatiť, pričom zo zmluvy o úvere je jednoznačné, že pozostávajú zo splátok úveru (60 x 112,72 EUR) a poplatkov v zmysle neoddeliteľnej prílohy č. 1 zmluvy o úvere, t.j. 50,- EUR za poskytnutie úveru a poplatkov za správu úverového účtu vo výške 132,- EUR (2,20 EUR za každý mesiac vedenia účtu x 60 - počet mesiacov) a žiadne ďalšie peňažné povinnosti zo zmluvy nevyplývajú.

7. Podľa názoru dovolateľky mala byť sporná právna otázka zodpovedaná tak, že „spotrebiteľský úver sa nepovažuje za bezúročný a bez poplatkov, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, avšak táto je označená ako celkové náklady dlžníka spojené s úverom a zároveň ak sú v tejto zmluve uvedené všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, avšak tieto predpoklady nie sú v texte zmluvy spoločne označené ako všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov.“

8. Žalovaná v zastúpení advokátom vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť. Uviedla, že celkové náklady spotrebiteľa sú rozdielnou veličinou oproti celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ktorá je tvorená súčtom samotného spotrebiteľského úveru a celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom. V danom prípade zmluva neobsahuje údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Zmluva obsahuje len údaj o celkovej výške nákladov spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. g/zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko v čl. 2 predmetnej zmluvy s názvom „Podmienky úveru“ je uvedené, že „Celkové náklady Dlžníka spojené s Úverom: 6 945,20 EUR“. Osobitná úprava spotrebiteľských úverov je vo svojich ustanoveniach striktná a prísna, pričom vyžaduje ako nevyhnutnú súčasť každej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedenie všetkých obligatórnych náležitostí vymienených *expressis verbis* ustanovením § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom nevedenie, resp. aj nesprávne, zmätočné, neúplné alebo nezrozumiteľné uvedenie niektorej zo zákona požadovaných obligatórnych náležitostí má rovnaký následok vyplývajúci zo zákona, konkrétne z ustanovenia § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch akoby v zmluve takýto údaj nebol obsiahnutý vôbec. Transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 bola prijatá s dvojakým cieľom, a to zabezpečiť všetkým spotrebiteľom v EÚ vysokú a rovnocennú úroveň ochrany ich záujmov a uľahčiť vznik riadne fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi (rozsudok z 5. septembra 2019, Pohotovosť, C-331/18, EU:C:2019:665, bod 41). Z odôvodnenia tejto smernice vyplýva, že jej cieľom je najmä zabezpečiť, aby spotrebiteľ dostal pred uzavretím zmluvy o úvere primerané informácie o spotrebiteľskom úvere v celej EÚ, čo mu umožní porovnať tieto úvery z hľadiska výhodnosti.

9. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dovolanie odmietol podľa § 447, písm. f/ CSP, pretože nebolo odôvodnené prípustným dovolacím dôvodom.

10. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania z § 421 písm. b) CSP s tým, že formulovala právnu otázku k výkladu ustanovení § 11 ods.1, písm. b/ zákona č. 129/2010 v znení účinnom ku dňu predčasnej splatnosti úveru, a to 28.07.2017.

11. Preskúmaním veci najvyšší súd zistil, že Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z.z.

12. Podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

13. Podľa § 2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere na účely tohto zákona sa rozumie celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

14. Spornou bola skutková okolnosť. Najvyšší súd zistil, že suma 6945,20 €, je v zmluve označená názvom: „Celkové náklady dlžníka spojené s Úverom“. Skutočnosť, že zmluva použila nesprávny pojem (názov) je skutkovou okolnosťou, ktorá spôsobuje nezrozumiteľnosť tohto právneho úkonu, keďže nastal rozpor medzi použitým pojmom a jeho obsahom. Pojmy podmienky úveru, a to „celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom" a „celková čiastka, ktorú spotrebiteľ musí zaplatiť" sú samostatne definované priamo zákonom č. 129/2010 Z.z. zhodne so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008. Skutočnosť, že ide pojem použitý zákonom (legálna definícia) v zhodne so smernicou vylučuje, aby k takto definovaným pojmom bol priradovaný iný obsah, a to vzhľadom na povinnosť euro konformného výkladu. Dovolací súd súčasne vychádzal z toho, že išlo o spotrebiteľskú zmluvu, v ktorej jednotlivé použité pojmy sú prísne definované.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.